

Број: 81/Ш

Предмет : Додатна појашњења

У складу са чланом 63. став 3. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“ број 124/2012 и 68/2015, у даљем тексту : ЗЈН), комисија за јавну набавку број 01/2019 доставља одговоре на питања.

ПИТАЊЕ/ПОЈАШЊЕЊЕ БРОЈ 1 :

Додатни услов под редним бројем 1- Да понуђач није био неликвидан у последњих 12 месеци – доказ: Потврда Народне Банке Србије (одељење за принудну наплату) о броју неликвидних дана за последњих 12 месеци од дана објављивања позива за подношење понуда на Порталу Управе за јавне набавке.(важи за све учеснике у случају заједничке понуде или понуде са подизвођачем).

Како Наручилац није јасно навео, понуђач претпоставља да се ради о додатном услову у погледу финансијског капацитета. У том случају чланом 77. став 2. тачка 1. ЗЈН предвиђено је како се доказује тражени услов а то је Извештај о бонитету или скоринг издат од стране надлежног органа, биланс стања са мишљењем овлашћеног ревизора или извод из тог биланса стања, исказ о понуђачевим укупним приходима од продаје и приходима од производа, радова или услуга, на које се уговор о јавној набавци односи - најдуже за претходне три обрачунске године, мишљење или исказ банака или других специјализованих институција. Дакле потврда НБС о броју неликвидности није предвиђена као услов за учешће. Надаље Наручилац ни на који начин не објашњава разлоге за тражење овог додатног услова.

Према мишљењу Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки, прописивање додатних услова има за циљ доказивање способности понуђача да, с обзиром на карактеристике сваког конкретног предмета јавне набавке, у истој учествује, односно да је понуђач споосбан да реализује конкретни уговор о јавној набави уколико им исти буде додељен, то значи да Наручилац мора знати сврху прописивања траженог услова. Дакле, Наручилац је дужан да води рачуна да тражени услов буде у логичној вези са предметом набавке. Одступање наручиоца од ове законске обавезе указује на дискриминацију одређених понуђача и ограничавање конкуренције. У конкретном случају Наручилац тражењем овог додатног услова не доказује да Понуђач има капацитет и да је компетентан да учествује у предметној јавној набавци.

Питање : У каквој је логичној вези тражени услов са предметном јавном набавком? На који начин понуђач достављањем потврде НБС доказује да има капацитет и да је компетентан да учествује у конкретној јавној набавци?

ОДГОВОР БРОЈ 1 :

Чланом 76. став 2. Закона о јавним набавкама је прописано да Наручилац сам одређује додатне услове за учешће у поступку јавне набавке у погледу финансијског, пословног, техничког и кадровског капацитета, увек када је то потребно имајући у виду предмет јавне набавке. Ова могућност Наручиоца је да слободно, према својој процени одређује непосредну садржину додатних услова. Приликом одређивања додатних услова у овом случају Наручилац је водио рачуна да су исти одређени тако да не дискриминишу Понуђача и да су исти у логичкој вези са предметом јавне набавке.

Једна од основних делатности Наручиоца је издавање образаца школске евиденције и јавних исправа, на српском и језицима и писмима националних мањина, као и обављање других послова од значаја за Републику Србију.

Предмет конкретне јавне набавке је набавка услуге штампе листовних образаца, односно образаца школске евиденције и јавних исправа, на српском и језицима и писмима националних мањина, што спада у домен вршења основне делатности Наручиоца, због којих је Наручилац и основан од стране Републике Србије, и чије издавање мора пратити рокове дефинисане Школским календаром прописаним од стране Министарства просвете, науке и технолошког развој, Републике Србије.

Како би извршио своју основну делатност у складу са дефинисаним роковима издавања предмета набавке, односно у складу са Школским календаром прописаним од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Републике Србије, Наручилац је приликом припремања конкурсне документације и постављања додатног наведеног услова, а водећи се чланом 76. став 2, 3, 5. ЗЈН, имао за циљ обезбеђење уредне и несметане испоруке предмета набавке. Обзиром да је праћење рокова Школског календара за издавање предмета набавке од кључног значаја за Наручиоца, односно за школски систем Републике Србије, наведени услов је прописан како би се онемогућио сваки могући застој у реализацији Уговора, односно израде предмета набавке од стране неликвидних Понуђача.

Постављајући додатни услов да Понуђач није био неликвидан у последњих 12 месеци, а који се доказује Потврдом Народне Банке Србије (одељење за принудну наплату) о броју неликвидних дана за последњих 12 месеци од дана објављивања позива за подношење понуда на Порталу управе за јавне набавке, Наручилац је имао за циљ селекцију Понуђача којима рачун није био у блокади у последњих 12 месеци, односно Понуђача који имају континуитет у могућности извршавања својих обавеза према добављачима, што се даље директно односи и на могућност извршавања Уговора према Наручиоцу. Уколико Понуђач није у могућности да извршава своје обавезе према добављачима, може доћи до застоја у набавци репроматеријала неопходних за израду предмета набавке, као и извршења осталих обавеза Понуђача неопходних за извршење предмета набавке према добављачима, а самим тим и застоја у извршењу

Уговора према Наручиоцу, што доводи до немогућности Наручиоца да извршава своју основну делатност, односно немогућности издавања предмета набавке према дефинисаним роковима Школског календара прописаним од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Републике Србије.

У складу са наведеним, Наручилац сматра да је наведени услов у складу са предметном јавном набавком, као и да се наведеним условом осигурава несметано извршење, односно израда предмета набавке, као и реализација Уговора према Наручиоцу.

ПИТАЊЕ/ПОЈАШЊЕЊЕ БРОЈ 2 :

Додатни услов под редним бројем 3 – Да понуђач има најмање 10 (десет) запослених радника. Доказ : Фотокопије М образаца (или адекватних), или уговора о раду, или радних књижица.

Како Наручилац није јасно навео, понуђач претпоставља да се ради о додатном услову у погледу кадровског капацитета. Из набеденог начина на који наручилац тражи доказ да Понуђач има најмање 10 запослених не види се јасно које све видове радног ангажовања наручилац превиђа (радни однос на одређено или не одређено време, рад ван радног односа).

Питање : Које све видове радног ангажовања Наручилац дозвољава односно да ли је дозвољено ангажовање лица ван радног односа и који докази се за тај вид радног ангажовања прилажу?(Уговор о привременим и повременим послвима, уговор о делу, дупунски рад..)

ОДГОВОР БРОЈ 2 :

Обзиром да би постављање услова да је неопходно да Понуђач има најмање 10(десет) запослених радника, са ограничењем да ти радници морају бити ангажовани по неком одређеном типу радног ангажовања, представљао дискриминаторски услов, Наручилац је поставио услов без наведеног ограничења у смислу типа радног ангажовања радника. У складу са тим, дозвољено је ангажовање лица ван радног односа, и докази који се достављају представљају адекватне обрасце/акте који доказују конкретан тип радног ангажовања.

ПИТАЊЕ/ПОЈАШЊЕЊЕ БРОЈ 3 :

Додатни услов под редним бројем 4 – Да је понуђач пословање ускладио са важећим стандардима, односно да поседује : сертификат овлашћене институције о уведеном систему квалитета стандард „ISO 9001:2015“ или одговарајуће; сертификат овлашћене институције о уведеном систему квалитета стандард „ISO 14001:2015“ (сертификат мора бити намењен производњи и продаји графичко штампарских производа) или одговарајуће; сертификат овлашћене институције о уведеном систему квалитета стандард „ISO 50001:2012“ (сертификат мора бити намењен производњи и продаји графичко штампарских производа) или одговарајуће; сертификат овлашћене институције о уведеном систему квалитета стандард „ISO 22301:2014“ (сертификат мора бити намењен производњи и продаји графичко штампарских производа) или одговарајуће. Доказ : Фотокопије наведених стандарда.

Како Наручилац није јасно навео, понуђач претпоставља да се ради о додатном услову у погледу пословног капацитета. Наручилац је захтевао да понуђачи докажу да располажу системом пословања усаглашеним са захтевима одређених стандарда, а да се при том не може утврдити логичка повезаност тако дефинисаног услова са предметом конкретне јавне набавке.

У моделу Уговора који је саставни део конкурсне документације кроз његову садржину дефинисане су уговорне обавезе понуђача који ће након спроведеног поступка јавне набавке бити додељен уговор, а које су по свом смислу, природи и функцији такве да за сврху имају да наручилац обезбеди управо очекивани ниво квалитета и континуитета и испуњењу оговорних обавеза те није јасно из ког разлога наручилац тражи стандарде као доказ за то?

Питање : У каквој су логичној вези тражени стандарди са предметном јавном набавком? На који начин су услуге штампе листовних образаца повезане са потребним нивоом у систему менаџмента квалитетом, системом управљања животном средином, системом менаџмента контролом пословања, а посебно системом менаџмента енергијом које тражени стандарди подразумевају?

Институт за стандардизацију Србије дао је следеће појашњење стандарда „ISO 14001:2015“ : „Овим међународним стандардом се специфицирају захтеви за систем менаџмента животном средином, које организација може да користи да унапреди своје перформансе животне средине.“ Пошто наручилац захтева да сертификат мора бити намењен производњи и продаји графичко штампарских производа питање понуђача гласи на који начин је могуће овај стандард имплементирати у производњу и продају графичко штампарских производа, на који начин је то повезано за услугом штампе листовних образаца и зашто наручилац тражи овај стандард?

Институт за стандардизацију Србије дао је следеће појашњење стандарда „ISO 50001:2012“ : „Овај стандард специфицира захтеве за успостављање, примену, одржавање и побољшање менаџмента енергијом, а чија је сврха да омогући организацији да следи системски приступ у постизању побољшавања енергетске перформансе укључујући и енергетску ефикасност, коришћење и потрошњу енергије. Овај међународни стандард специфицира захтеве који могу да се примене на коришћење и потрошњу енергије укључујући и мерење, документовање и извештавање, пројектовање метода за набавку опреме, системе, особље и процесе који доприносе енергетској перформанси. Пошто наручилац захтева да сертификат мора бити намењен производњи и продаји графичко штампарских производа питање понуђача гласи на који начин је могуће систем менаџмента енергијом имплементирати у производњу и продају графичко штампарских производа на који начин је то повезано за услугом штампе листовних образаца и зашто наручилац тражи овај стандард?

Институт за стандардизацију Србије дао је следеће појашњење стандарда „ISO 22301:2014“ : „Овај стандард за менаџмент континуитетом пословања специфицира захтеве за планирање, успостављање, примену, функционисање, праћење, преиспитивање, одржавање и стално побољшање документаованог система менаџмента ради заштите од инцидената који ремете, смањења вероватноће њиховог појављивања, припреме и одговора на њих као и опоравка од њих када се појаве.

Пошто наручилац захтева да сертификат мора бити намењен производњи и продаји графичко штампарских производа питање понуђача гласи на који начин је могуће овај стандард имплементирати у производњи и продаји графичко штампарских производа, на који начин је то повезано за услугом штампе листовних образаца и зашто наручилац тражи овај стандард?

Шта подразумева термин одговарајући?

ОДГОВОР БРОЈ 3 :

3.1)

Институт за стандардизацију Србије даје појашњење стандарда ИСО 9001:2015 : "Овим међународним стандардом се специфицирају захтеви за систем менаџмента квалитетом онда када организација: а) треба да покаже своју способност да доследно обезбеђује производ или услугу који испуњавају захтеве корисника и применљивих закона и осталих прописа и б) има за циљ да повећа задовољство корисника ефективном применом система, укључујући процесе сталног побољшавања система и доказивање усаглашености са захтевима корисника и применљивих закона и осталих прописа. Сви захтеви у овом међународном стандарду су генерички и намењени су да буду применљиви за све организације, без обзира на њихов тип, величину и производе које обезбеђују. НАПОМЕНА 1 У овом међународном стандарду се термини „производ” или „услуга” примењују само на: производе и услуге који су намењени кориснику или их он захтева. НАПОМЕНА 2 Захтеви закона и осталих прописа могу се изразити као законски захтеви."

У складу са наведеним појашњењем, а поготовом тачком "а)" Појашњења, Наручилац је поставио додатни услов са циљем да се обезбеди избор Понуђача који имају способност да доследно обезбеђују производ или услугу који испуњавају захтеве Наручиоца, односно несметано извршење предмета набавке, као и реализацију Уговора према Наручиоцу, а што тражени стандард управо доказује.

Како је предмет конкретне јавне набавке, набавка услуге штампе листовних образаца, односно образаца школске евиденције и јавних исправа, на српском и језицима и писмима националних мањина, што спада у домен вршења основне делатности Наручиоца, због којих је Наручилац и основан од стране Републике Србије, и чије издавање мора пратити рокове дефинисане Школским календаром прописаним од стране Министарства просвете, науке и технолошког развој, Републике Србије, Наручилац је постављањем конкретног услова имао за циљ несметано извршење предмета набавке, у складу са свим захтевима Наручиоца, односно у складу са роковима и техничком спецификацијом предмета набавке.

Обзиром да предмет набавке представља обрасце школске евиденције и јавне исправе, које су прописане од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Републике Србије, Наручилац је поставио тражени услов како би се извршила селекција Понуђача који су у могућности да обезбеде доследност у извршењу Уговора према Наручиоцу, а све у складу са специфичношћу предмета набавке.

Обзиром да је праћење рокова Школског календара за издавање предмета набавке од кључног значаја за Наручиоца, односно за школски систем Републике

Србије, наведени услов је прописан како би се онемогућио сваки могући застој у реализацији Уговора, односно израде предмета набавке од стране Понуђача који немају способност да доследно обезбеђују производ или услугу.

3.2)

Институт за стандардизацију Србије даје појашњење стандарда ИСО 14001:2015 :

"Овим међународним стандардом се специфицирају захтеви за систем менаџмента животном средином које организација може да користи да унапреди своје перформансе животне средине. Овај међународни стандард је намењен да га користи организација која тежи управљању својим одговорностима за животну средину на систематичан начин који доприноси стубу одрживости животне средине. Овај међународни стандард помаже организацији да оствари предвиђене исходе свог система менаџмента животном средином, оне који обезбеђују вредност за животну средину, саму организацију и заинтересоване стране. Конзистентно са политиком животне средине организације, намеравани исходи система менаџмента животном средином обухватају: – унапређивање перформанси животне средине; – испуњавање обавеза за усклађеност; – остваривање циљева животне средине. Овај међународни стандард применљив је на било коју организацију, без обзира на величину, врсту и природу, и примењује се на аспекте животне средине њених активности, производа и услуга за које организација утврди да њима може или да управља или да на њих утиче разматрањем перспективе животног циклуса. Овим међународним стандардом се не исказују специфични критеријуми за перформансе животне средине. Овај међународни стандард се може користити у целини или делимично за систематско побољшавање менаџмента животном средином. Међутим, тврдње о усаглашености са овим међународним стандардом нису прихватљиве све док сви његови захтеви нису укључени у систем менаџмента животном средином организације и испуњени, без изузетка. "

Како начело заштите животне средине и обезбеђивања енергетске ефикасности , представља једно од основних начела ЗЈН, Наручилац је поставио конкретан услов како би поступио у складу са наведеним основним начелом/постулатом ЗЈН и допринео заштити животне средине у свом домену и могућностима. У графичкој индустрији користе се различите хемикалије у облику боја, лакова, растварача итд, уколико се овим супстанцама не рукује прописно, оне могу постати веома опасни контаминенти животне и радне средине који доспевају првенствено у ваздух преко радне средине или у површинске и подземне воде преко индустријских текућих отпада.

Штампарије у току производње стварају отпад, којима се може управљати и у складу са тим, извршити превенција загађења животне средине.

У складу са специфичношћу предмета набавке, и великог ризика по животну средину приликом израде предмета набавке, Наручилац сматра да је тражени услов у логичној вези са предметом набавке, као и са основним начелом ЗЈН заштите животне средине и обезбеђивања енергетске ефикасности.

Наручилац је захтевао да доказ којим се доказује испуњеност конкретног услова буде намењен производњи и продаји графичко штампарских производа, јер се предмет набавке налази у домену производње и продаје графичко штампарских производа, односно у оквиру штампарске индустрије као загађивача животне средине.

Стандард се може имплементирати у производњу и продају графичко штампарских производа, као што се може видети и из Појашњења Института за

стандардизацију Србије "... Овај међународни стандард применљив је на било коју организацију, без обзира на величину, врсту и природу..."

3.3)

Институт за стандардизацију Србије даје појашњење стандарда ИСО 50001:2012 :

"Овај међународни стандард специфицира захтеве за успостављање, примену, одржавање и побољшавање система менаџмента енергијом, а чија је сврха да омогући организацији да следи системски приступ у постизању сталног побољшавања енергетске перформансе, укључујући енергетску ефикасност, коришћење и потрошњу енергије. Овај међународни стандард специфицира захтеве који могу да се примене на коришћење и потрошњу енергије, укључујући и мерење, документовање и извештавање, пројектовање и методе за набавку опреме, системе, процесе и особље које доприноси енергетској перформанси. Овај међународни стандард се примењује на све променљиве компоненте које утичу на енергетску перформансу и које могу да се прате, а на које организација може да утиче. Овај међународни стандард не прописује специфичне критеријуме перформансе у вези са енергијом. Овај међународни стандард је пројектован да се користи независно, али може да буде повезан или интегрисан са другим системима менаџмента. Овај међународни стандард може да се примени на сваку организацију с циљем да осигура њену усаглашеност са наведеном енергетском политиком и са намером да другима прикаже, при чему је таква усаглашеност потврђена било методама самовредновања и самодекларисања било сертификацијом система менаџмента енергијом од стране екстерне организације. Овај међународни стандард, такође, обезбеђује, у Прилогу А, информативна упутства о условима његовог коришћења. "

Како начело заштите животне средине и обезбеђивања енергетске ефикасности, представља једно од основних начела ЗЈН, Наручилац је поставио конкретан услов како би поступио у складу са наведеним основним начелом/постулатом ЗЈН и допринео унапређењу енергетске ефикасности у свом домену и могућностима.

Обзиром да графичка индустрија представља један од већих конзумента енергије у Републици Србији, Наручилац је постављањем овог услова имао за циљ селекцију Понуђача који савесно, рационално и штедљиво приступају коришћењу енергије, односно који успостављањем наведеног система за управљање, тј. контролу квалитета, спречавају непотребно расипање енергије, односно који ће приликом израде предмета набавке имати минималну потрошњу енергије..

У складу са специфичношћу предмета набавке, и могућношћу великог утрошка и расипања енергије приликом израде предмета набавке, Наручилац сматра да је тражени услов у логичној вези са предметом набавке, као и са основним начелом ЗЈН заштите животне средине и обезбеђивања енергетске ефикасности.

Наручилац је захтевао да доказ којим се доказује испуњеност конкретног услова буде намењен производњи и продаји графичко штампарских производа, јер се предмет набавке налази у домену производње и продаје графичко штампарских производа, односно у оквиру штампарске индустрије као потрошача енергије.

Стандард се може имплементирати у производњу и продају графичко штампарских производа, као што се може видети и из Појашњења Института за стандардизацију Србије "Овај међународни стандард може да се примени на сваку организацију с циљем да осигура њену усаглашеност са наведеном енергетском

Наручилац је захтевао да доказ којим се доказује испуњеност конкретног услова буде намењен производњи и продаји графичко штампарских производа, јер се предмет набавке налази у домену производње и продаје графичко штампарских производа, односно у оквиру штампарске индустрије као потрошача енергије.

Стандард се може имплементирати у производњу и продају графичко штампарских производа, као што се може видети и из Појашњења Института за стандардизацију Србије "Овај међународни стандард може да се примени на сваку организацију с циљем да осигура њену усаглашеност са наведеном енергетском политиком и са намером да другима прикаже, при чему је таква усаглашеност потврђена било методама самовредновања и самодекларисања било сертификацијом система менаџмента енергијом од стране екстерне организације"

3.4)

Институт за стандардизацију Србије даје појашњење стандарда ИСО 22301:2014 :
"Овај стандард за менаџмент континуитетом пословања специфицира захтеве за планирање, успостављање, примену, функционисање, праћење, преиспитивање, одржавање и стално побољшавање документованог система менаџмента ради заштите од инцидената који ремете, смањења вероватноће њиховог појављивања, припреме и одговора на њих, као и опоравка од њих када се појаве. Захтеви специфицирани у овом међународном стандарду су генерички и предвиђено је да буду применљиви на све организације или њихове делове, без обзира на њихов тип, величину, или природу. Степен примене ових захтева зависи од сложености организације и окружења у којем она функционише."

Како наведени стандард уређује и осигурава континуитет пословања, то Наручиоцу доказује могућност Понуђача да несметано и континуирано изради предмет набавке и изврши Уговор, а све у циљу издавања предмета набавке у складу са Школским календаром прописаним од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Републике Србије. Постављање додатног наведеног услова има за циљ обезбеђење уредне и несметане испоруке предмета набавке.

Обзиром да је праћење рокова Школског календара за издавање предмета набавке од кључног значаја за Наручиоца, односно за школски систем Републике Србије, наведени услов је прописан како би се онемогућио сваки могући застој у реализацији Уговора, односно израде предмета набавке од стране Понуђача који немају имплементиран систем квалитета којим се уређује заштита од потенцијалних инцидената, смањење вероватноће њиховог појављивања, припреме и одговора на њих.

3.5)

Термин одговарајући подразумева еквивалентни, односно сваки други сертификат који доказује идентични систем квалитета уведен код понуђача, као што доказује прописани и наведени стандард.

Београд, 18.03.2019. године

Комисија за јавну набавку

